

Posudek diplomové práce Jany Medáčkové

Metafora a metonymie v současném argotu pařížských předměstí

(PF JU České Budějovice, 2011, 90 stran)

Cílem práce Jany Medáčkové je analýza metafory a metonymie jakožto důležitého kreativního procesu argotické slovní zásoby mluvy mladých z pařížských předměstí.

V úvodních kapitolách nejprve diplomandka na základě sekundární literatury popisuje francouzský argot v historické perspektivě, zmiňuje mimo jiné mluvu tzv. Coquillardů, dále připomíná *largonji*, *louchébem* či zábavné hříčky typu *javanais*. Uvádí i česko-francouzskou terminologickou konfrontaci *argot* (fr.) – argot (cz) – slang. Zde by bylo vhodné vzít v úvahu i francouzský (český) termín *jargon* (žargon), který ve francouzštině pokrývá část významu českého výrazu slang (profesionální, studentský slang). Zvláštní kapitolu věnuje diplomandka argotu pařížských předměstí – stať by dle mého názoru mohla být delší, analytičtější, měla by brát více v úvahu i parametry sociologické (tedy více vytěžit obsáhlý úvod Goudaillierova slovníku).

V další kapitole se diplomandka věnuje typickým procesům tvoření argotických slov. Výklad zakládá na Goudaillierově pojednání, k této kapitole žádné připomínky nemám.

Třetí kapitola pojednává obecně o procesu metafory a metonymie. Operuje s pojmy strukturální sémantiky (sém, semém, apod.), ovšem na některých místech je výklad méně jasný – např. co je míněno tvrzením na str. 30: „izolovaný obsah lexému je typický pro polysémii“, či „sémická analýza není neměnná, podléhá změnám“ na str. 31? Překlad Touratierovy definice na str. 41 je nepřesný. Je však pozitivní, že diplomandka o struktuře významu uvažuje, neboť sémická analýza (zejména sémická analýza druhé generace, rastierovská) je výborným prostředkem pro lingvistické modelování procesu metafory a metonymie.

Praktická část je pojata jako rozbor slovní zásoby referenčních slovníků, které obsahují speciálně lexikum současného argotu pařížských předměstí. Diplomandka slovníky pročetla a vybrala z nich všechna argotická pojmenování, která jsou založena na metafoře a metonymii. Slova roztříдила podle slovních druhů a u každého výrazu se snaží vyložit, jakým způsobem byla metafora (či metonymie) provedena. Obecně lze výklady J. Medáčkové hodnotit pozitivně, ovšem v některých případech působí příliš spekulativně (např. výraz *sauce*, *boîte de six*, *souris* apod.). Kriticky hodnotím poněkud neortodoxní užívání rastierovských termínů aferentní a inherentní. V teoretické části jsou termíny zmíněny, nicméně komplexní Rastierův aparát je v části praktické užíván dosti banálně. Celkově chybí pevnější propojení s teoretickou částí.

Důkladný rozbor lexika užívaných slovníků umožňuje diplomantce učinit i závěry kvantitativního rázu: J. Medáčková konstatuje, že metafora je využívanějším kreativním procesem než metonymie a že oba postupy jsou pak vzhledem k celkovému počtu argotických kreací spíše minoritní. Uvítal bych podrobnější rozbor těchto číselných údajů – např. formou grafů a přesně vyčíslených tabulek.

Přes uvedené výhrady práce J. Medáčkové splňuje nároky na magisterské diplomové práce kladené, navrhuji ji klasifikovat známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích dne 17. srpna 2011.

PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D

